

ת"פ 35607/12/15 - מדינת ישראל נגד שרה רוטברג

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 35607-12-15 מדינת ישראל נ' רוטברג
תיק חיצוני: 381333/15

בפני	כבוד השופט פאול שטרק
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמת	שרה רוטברג

החלטה ההליכים

1. בפני ביהמ"ש בקשת הנאשמת לחזור מהודאתה בעובדות כתב האישום המתוקן מיום 26.04.2017. הבקשה מוגשת לפי ס' 153(א) לחוק סדר דין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "החוק"). המאשימה מתנגדת לבקשה, כפי שעולה בתגובתה מיום 01.02.2018.

2. ביום 26.04.2017 הצדדים הודיעו על הסדר טיעון לפיו יוגש כתב אישום מתוקן והנאשמת תודה בעובדות כתב האישום ללא הרשעה באותו שלב, יוזמן תסקיר שירות המבחן, אשר ימליץ בין היתר, האם להימנע מהרשעת הנאשם.

3. בדיון מיום 26.04.2017, הבהירה המאשימה כי תעתור להרשעה. במהלך טיעונים לעונש, בהעדר מתורגמן לשפת עם הנאשמת (אנגלית) בית המשפט תרגם עבור הנאשמת את ההסדר והסביר זכויותיה. בית המשפט שאל אותה אישית האם הבינה ומסכימה להסדר.

הנאשמת אישרה שהבינה ואישרה את ההסדר. בית המשפט כהרגלו, הוסיף והסביר לנאשמת כי עומדת בפניה הזכות לנהל את הליך ההוכחות כולל חקירת עדי תביעה והבאת ראיות מטעמה לענין ההרשעה.

ביהמ"ש שאל את הנאשמת אם הבינה בהודייתה שהיא מוותרת על זכויות אלו. הנאשמת אישרה ויתור זכויותיה לחקירת עדי תביעה והבאת ראיות מטעמה לענין ההרשעה. הדיון התנהל בנוכחות הסניגור אשר אישר את פרטי ההסדר.

4. נקבע מועד דיון ליום 27.11.2017 לטיעונים לעונש. הוגש תסקיר שירות המבחן לפיו מומלץ להימנע

מהרשעת הנאשמת.

במועד הדיון ב"כ המאשימה ביקשה הזמנת חוות דעת הממונה על עבודות השרות נוכח עמדתה להרשיע את הנאשמת ולעתור לאפשרות של עתירה למאסר בפועל.

באותו דיון, ב"כ הנאשמת ביקש שהות לשקול עמדתו ביחס להמשך ההליכים ולהגיש בקשה מתאימה עד ליום 11.01.2018. ביום 09.01.2015 הוגשה הבקשה המונחת בפני מותב זה.

טענות הצדדים

5. ב"כ הנאשמת מעלה מספר טענות:

א. הנאשמת הודתה בעובדות כתב האישום המתוקן. לא מפנה שחשה אשמה, אלא לחסוך לעצמה והמתלונן (בעלה לשעבר) המעמד בהליך הפלילי.

ב. הסכמת הנאשמת להסדר היתה מבוססת על הבנה כי המאשימה מסכימה לתוצאה של אי הרשעה, הכל בכפוף לתסקיר חיובי בענין. כאשר נוכחה לדעת כי עמדת המאשימה בפועל היא לעתור להרשעה ואפשרות של מאסר בפועל, הבינה כי בדיון מיום 27.11.2017 לא הבינה נכון את ההסדר.

ג. ב"כ הנאשמת מפרט את העובדות האישיות של הנאשמת ומניעה להודות בעובדות כתב האישום. אולם, לנאשמת טענה כי ברצונה של הנאשמת להוכיח חפותה.

ד. ב"כ הנאשמת מציין כי הבין את הסדר הטיעון לפיו: בכפוף להמלצה חיובית מטעם שירות המבחן, תהא הסכמת המאשימה כי ביהמ"ש ימנע מהרשעת הנאשמת.

הסניגור מציין כי להרשעת הנאשמת השלכה על מעמדה במדינת ישראל לקבלת מעמד "תושב ארעי" כשלב הקשור לעלייתה לפי **חוק השבות**.

6. המאשימה מתנגדת לבקשה. לטענתה הסדר הטיעון היה ברור. ההסדר וזכויות הנאשמת בענין הוסברו לה ע"י ביהמ"ש בשפת אם שלה. רק כאשר ב"כ המאשימה ביקשה הזמנת חוות דעת הממונה על עבודות שירות במסגרת זכותה לפי הסדר לעתור להרשעה ומאסר בפועל, חשה הנאשמת חוסר בטחון ביחס לתוצאה הסופית בתיק.

לטענת המאשימה, לא קיימים נימוקים מיוחדים או פגם בהליכים כדי להצדיק חזרה מהודיית הנאשמת.

דין

חזרה מהודיה

7.

סעיף 153 לחוק הינו המסגרת הנורמטיבית לכל בקשה לחזרה מהודיה שזה לשונו:

- "(א) הודה הנאשם בעובדה, אם בהודיה שבכתב לפני המשפט ואם במהלך המשפט, רשאי הוא בכל שלב של המשפט לחזור בו מן ההודיה, כולה או מקצתה, אם הרשה זאת בית המשפט מנימוקים מיוחדים שירשמו.
- (ב) התיר בית המשפט לנאשם לחזור בו מהודייתו אחרי הכרעת דין, יבטל בית המשפט את הכרעת הדין במידה שיסודה בהודיית הנאשם ויחדש את הדיון אם הדבר מתחייב מן הנסיבות".

החוק מאפשר לביהמ"ש, בנימוקים מיוחדים שירשמו, לבטל הכרעת דין ולהחזיר את ההליך לראשיתו על מנת לאפשר לנאשם לנהל את הגנתו. המחוקק לא קבע אמות מידה לנימוקים מיוחדים ולא פירט אותם. לפיכך, ההכרעה בדבר חזרה מהודיה תהא בעיקר על עובדות והנסיבות של כל מקרה ומקרה.

כפי שנקבע בע"פ 9057/16 פאדי חטיב נ' מ"י פורסם ביום 01.01.2018:

"לפי הסדר זה, בית המשפט מוסמך לאפשר לנאשם לחזור בו מהודאתו, כולה או מקצתה, אם מתקיימים בעניינו "נימוקים מיוחדים שירשמו". הפרשנות שניתנה לסעיף האמור בפסיקת בית משפט זה היא - ככלל - מצמצמת, כך שהיתר כאמור לחזרה מהודאה יינתן במקרים חריגים, אם נמצא חשש ממשי כי הנאשם הודה במיוחס לו בניגוד לרצונו החופשי או מבלי שהוא מבין את משמעות הודאתו (ראו למשל ע"פ 3524/17 פלונית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 19 (3.10.2017); ע"פ 5583 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 4 (13.4.2010), והאסמכתאות הנזכרות שם (להלן: עניין פלוני)). בצד האמור, כפי שצוין בע"פ 3227/10 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (24.1.2011), הכללים בענין מתן היתר לחזרת נאשם מהודאה אינם נוקשים ורשימת הנימוקים המיוחדים הנדרשים לענין זה אינה רשימה סגורה (שם, פסקה 4: ע"פ 6229/07 מופק נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 5 (20.11.2008); ע"פ 3991/04 רגבי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 7 (2.5.2005). ראו גם חוות דעתי בענין פלוני, פסקה 5)".

עמוד 3

הנימוקים המיוחדים לחזרה מהודיה יכול שיהיו, כולל בין היתר כשל ייצוג הנאשם, הזכות להליך פלילי הוגן, העדר רצונו החופשי של הנאשם במסירת הודייתו, ליקוי בהבנת הנאשם את משמעות הודייתו ותוצאותיה. ינתן משקל למועד הגשת הבקשה, ככל שהבקשה תוגש בסמוך להודיה, בית המשפט יעתר לבקשה.

במקרה דנן, מדובר בבקשה המוגשת לאחר קבלת תסקיר שירות המבחן, כאשר ההמלצה תואמת ציפיות הנאשמת ובא כוחה ביחס להימנעות מהרשעה. הבקשה הוגשה נוכח עמדת המאשימה להזמנת חוות דעת הממונה לעבודות שירות כאשר המאשימה עותרת להרשעה ומאסר בפועל, דבר אשר תואמת את ההסדר, אולם נוגד הבנת הסניגור וההסבר שנתן לנאשמת בטרם הודייתה.

8. בדיון לאישור ההסדר, בית המשפט עשה כמיטב יכולתו לברר מול הנאשמת האם ההסדר על דעתה ומובן לה.

9. בסופו של יום, על בית המשפט לדאוג לכך שלא תהיה חזרה סתמית מהודאת נאשם.

במקרה דנן, מדובר בהבנת הנאשמת ביחס למהות ההסדר. אין ביכולת בית המשפט לבחון למחשבותיה של הנאשמת והמניע להסכמת אותה נאשמת להסדר.

בפסק דין ע"פ 3227/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם במאגר מידע ביום 24.1.11) נקבע כי חזרה מהודיה טעונה את אישור בית המשפט, אשר יעתר לה "מנימוקים מיוחדים" **(סעיף 153(א) לחוק סדר הדין הפלילי)**. בית המשפט יעתר לבקשה כזו רק במקרים נדירים בהם קיים חשש ממשי כי ההודאה לא נעשתה מתוך הבנה ורצון אמיתי (ראו ע"פ 3013/11 **מטר נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו פסקה 8 (1.2.2012)]; ע"פ 9145 **מרעי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] ראה גם פסקה י"א לפסק דינו של השופט א' רובינשטיין (1.5.2013); רע"פ 5989/13 **ביטון נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו]).

10. קיימת משמעות רבה לעובדה כי ההודאה ניתנה בין כותלי בית המשפט במסגרת הדיון ולהבהרת ענין זה יפים דבריו של כב' השופט הנדל בע"פ 3887/10 דלעיל:

"ברקע, כוחה המשפטי של הודיה שניתנה בפני בית המשפט לאחרונה מהווה את הבסיס להרשעת הנאשם על כל המשתמע מכך. דווקא בשל האמור יש להתייחס להודאת נאשם בתוך כותלי בית המשפט ברצינות הראויה. הנאשם אינו בגדר "סוחר בשוק" המשפט הפלילי. הוא אינו רשאי לשמור את כל הקלפים באמתחתו ואינו בן חורין לעבור מהודאה לכפירה בכל עת אשר יחפוץ...". (ראו והשוו: ע"פ 3991/04 **רגבי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו - 2.5.2005)).

לאחר סקירה של הפסיקה קיימים שני סוגי פגמים שיש בהם להביא למתן רשות לנאשם לחזור בו מהודייתו. הסוג הראשון נעוץ בנאשם עצמו, כלומר, לנוכח מצבו הסובייקטיבי אין זה ראוי להותיר ההרשעה על כנה. הסוג

השני נעוץ בהליך עצמו. לדוגמא כאשר הדרישות הדיוניות לא נשמרו, הסנגור לא הסביר כנדרש את מהות ההודיה או שביט המשפט התעלם מחזרת הנאשם מההודיה בשלב התסקיר או בשלב העונש מבלי לברר את הענין (ראה: ע"פ 6952/10 **בשימוב נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו - 12.1.2011)).

11. במקרה דנן מדובר בבקשה בשלב טיעונים לעונש, אולם להבדיל מהצפוי, מדובר בבקשה חרף המלצה חיובית מטעם שירות המבחן. הסינגור הסביר את מניעיה של הנאשמת להכנס להסדר. בסיום מפנה לברצונה להוכיח חפותה במיוחס לה, כי בעת האירוע פעלה הנאשמת מתוך הגנה עצמית ללא כל כוונה לפגיעה כלשהי במתלונן, בעלה לשעבר.

כאשר נאשם טוען לחפותו כעילה לחזרה מהודיה, על ביהמ"ש לשקול האם מדובר בחרטה מעצם ההסדר או תוצאות הלא תואמות את הציפיות.

במקרה דנן, מדובר במקרה של אלימות במשפחה ומבלי לקבוע עמדה בענין, נסיבותיה של הנאשמת ומערכת היחסים בין הנאשמת והמתלונן נותן רקע והסבר לרצונה של הנאשמת, לדבריה, לסיים את ההליך ללא עימות נוסף עם בעלה לשעבר.

להבדיל מרע"פ 445/16 **יובל זקן נ' מדינת ישראל** (פורסם ביום 20.1.2016 במאגרי מידע), לא ניתן לקבוע כי מדובר בפעולה טקטית אשר נועדה להרוויח זמן, אלא במכלול השיקולים כאשר עמדת המאשימה מותרת ספק ביחס לקבלת המלצת שירות המבחן, העדיפה הנאשמת לפרוס מלוא העובדת להכרעה שיפוטית. אילו היה מדובר בבקשה נוכח המלצה שלילית של שירות המבחן, דין הבקשה להדחות מארח ואכזבת ציפיות אינה עילה לחזרה מהודיה.

אולם, נוכח המלצה חיובית, לכאורה מדובר בהחלטה כנה להוכיח כי פעלה בהגנה עצמית במקום להסתכן באפשרות של הרשעה בגין מעשה שלטעמה קיים סייג לאחריות פלילית ואין להרשיעה.

סוף דבר

12. אין בית המשפט שולל אפשרות כי יתכן והבנתה של הנאשמת ביחס למכלול ההסדר, לא תאמה למציאות, וזאת נוכח הצורך לתרגם ולהסביר משמעות ההסדר מהשפה העברית לאנגלית.

סיכום

13. נעתר לבקשה ומתיר חזרת הנאשמת מהודייתה בעובדות כתב האישום המתוקן ובמקומו כתב אישום המקורי נותר תקף.

מועד הדיון הקבוע ליום 26.2.2018 נותר על כנו.

במועד האמור, על הנאשמת לאשר סופית רצונה לחזור מהודייתה.

המזכירות תזמן מתורגמנית לשפה האנגלית.

**ניתנה היום, כ"א שבט תשע"ח, 06 פברואר 2018,
בהעדר הצדדים.**